

Riedsútstel

Beslút	: 8 oktober 2026
Agindapunt	: 10
Status	: Besluitvormend (hamerstuk)
Program	: 2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Eardere behandeling	: Byld d.d. 24 september 2026
Portefúljuhâlder	: Dhr. J.E. Boerema
Taheakke	: 1a. Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) Achtkarspelen 1b. Toelichting op Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) Achtkarspelen 2. Telecomverordening Achtkarspelen (in te trekken) 3. Handboek kabels en leidingen Achtkarspelen 4. Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Achtkarspelen 5a. Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen Achtkarspelen, inclusief toelichting 5b. Toelichting op Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen Achtkarspelen
Saak- en stiknûmer	: 2025111212326/25ZG110410

Underwerp

Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) Achtkarspelen en nadere regelgeving

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. kennis te nemen van het collegebesluit in bijlage 1 over de AVOI en de nadere regelgeving in bijlage 4, 5 en 6;
2. de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI), zoals opgenomen in bijlage 2, vast te stellen;
3. de huidige Telecomverordening, zoals opgenomen in bijlage 3, in te trekken. Onder voorwaarde dat de AVOI wordt vastgesteld;
4. in artikel 2:11, derde lid en artikel 5:24, derde lid, van de Algemene plaatselijke verordening Achtkarspelen (APV) voortaan te verwijzen naar de AVOI in plaats van alleen naar de Telecommunicatiewet en de aangepaste verwijzing in de eerstvolgende wijziging van de APV mee te nemen. Onder voorwaarde dat de AVOI wordt vastgesteld.

Koarte gearfetting

Om werkzaamheden aan kabels en leidingen in de openbare ruimte in goede banen te kunnen leiden, is er uniforme en actuele regelgeving nodig die voor alle nutsvoorzieningen geldt. Met dat doel heeft de gemeenteraad een Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) vastgesteld. De bestaande Telecomverordening, die alleen voor telecommunicatie- en datanetwerken geldt, wordt daarmee overbodig en is gelijktijdig door de raad ingetrokken. Bij de AVOI hoort ook aanvullende regelgeving die bestaat uit het Handboek kabels en leidingen, de Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen en de Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen. Deze aanvullende regelgeving is door het college vastgesteld.

Foech ried/ kolleezje

De raad heeft de bevoegdheid om:

1. lokale verordeningen op het gebied van kabels en leidingen vast te stellen (AVOI) of in te trekken (Telecomverordening);
2. te besluiten over inhoudelijke of tekstuele aanpassingen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Het college heeft de bevoegdheid om als uitwerking van de AVOI de volgende nadere regelgeving vast te stellen:

1. Handboek Kabels en Leidingen Achtkarspelen;
2. Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Achtkarspelen;
3. Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen Achtkarspelen.

Ynlieding

Voor het goed functioneren van onze maatschappij is het netwerk van kabels en leidingen essentieel. Het bevordert gezondheid en comfort en maakt communicatie en dataverkeer mogelijk. De afgelopen jaren is de aanleg en het onderhoud van de netwerken complexer geworden. Niet alleen is het aantal netbeheerders toegenomen, maar ook zorgen de energietransitie en het toenemende dataverkeer voor sterke veranderingen. De netwerken liggen weliswaar grotendeels ondergronds, maar toch is het essentieel dat ze goed ingepast worden in de openbare ruimte. Minimale overlast voor bedrijven en bewoners bij werkzaamheden in de kernen is daarbij van groot belang.

Verlenen vergunningen en coördinatie

De gemeente Achtkarspelen heeft zelf heel beperkt kabel- en leidingennetwerken in eigendom¹ en neemt in principe ook niet het initiatief voor aanleg of uitbreiding van netwerken. Deze rol ligt bij de netbeheerders. Wel verleent het college instemmingsbesluiten en vergunningen voor alle werkzaamheden die verband houden met ondergrondse netwerken in de openbare ruimte. Het college is ook belast met de regie en coördinatie bij werkzaamheden aan kabels en leidingen.

In de praktijk worden instemmings- of vergunningsaanvragen afgehandeld door de ambtelijke organisatie van de gemeente. Dit is in overeenstemming met het beleid dat is vastgelegd in het mandaatbesluit van de gemeente. Ook de coördinatie en het toezicht op de werkzaamheden zijn via het mandaatbesluit belegd bij medewerkers van de gemeente.

Huidige regels en voorwaarden

De regels en procedures voor de aanleg en instandhouding van kabels en leidingen zijn tot nu toe vastgelegd in diverse documenten. Naast de APV zijn er algemene voorschriften vastgelegd in de Telecomverordening, maar deze is alleen geldig voor telecommunicatiekabels, zoals telefoon en internet. De Telecomverordening is niet gericht op andere nutsvoorzieningen zoals gas en elektra.

Er kunnen ook specifieke eisen en voorwaarden vastgelegd worden in privaatrechtelijke overeenkomsten of in het digitale vergunningensysteem. Bij grootschaliger projecten worden vaak convenanten met netbeheerders afgesloten waarin heel specifieke afspraken en voorwaarden voor die projecten zijn vastgelegd. In de afgelopen jaren zijn deze convenanten vooral gebruikt voor de aanleg van de glasvezelnetwerken in de gemeente. Met de huidige documenten is het tot nu toe goed mogelijk om de vergunningverlening en de coördinatie uit te voeren, maar de regelgeving is versnipperd vastgelegd en alles is ook niet

¹ De gemeente heeft in het buitengebied leidingen en elektriciteits- en signaleringskabels in eigendom die onderdeel uitmaken van de drukriolering of IBA's.

meer even actueel. Daar komt bij dat de ontwikkelingen rond kabels en leidingen de afgelopen tijd in een stroomversnelling zijn geraakt. Vooral de energietransitie gaat de komende jaren voor veel werkzaamheden zorgen. In dat kader kan de gemeente ook vaker aanvragen verwachten voor vergunningen voor niet-openbare netwerken² in de openbare ruimte.

Om werkzaamheden ook de komende jaren in goede banen te kunnen leiden, is er behoefte aan eenduidige en actuele regelgeving die voor alle nutsvoorzieningen toepasbaar is. Vanuit deze optiek zijn voor de gemeente de volgende documenten opgesteld:

1. Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) Achtkarspelen;
2. Handboek Kabels en Leidingen Achtkarspelen;
3. Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Achtkarspelen;
4. Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen Achtkarspelen.

AVOI

De AVOI vormt in feite de wettelijke lokale regelgeving voor kabels en leidingen. De verordening beschrijft de procedures rond vergunningen voor werkzaamheden aan kabels en leidingen en gaat in op voorschriften bij de uitvoering. De nieuwe verordening volgt dezelfde lijnen als de huidige Telecomverordening, maar is nu geldig voor alle kabels en leidingen van alle netbeheerders. Ook kan de gemeente, bij uitzondering en binnen vooraf gestelde kaders, de aanleg van een niet-openbaar netwerk toestaan.

Op het moment dat de AVOI van kracht wordt, is de geldende Telecomverordening niet meer noodzakelijk en deze kan dan ingetrokken worden.

Handboek Kabels en Leidingen

Het handboek is een uitvoeringsgerichte uitwerking van de AVOI en dit wordt door het college vastgesteld. In het handboek staan regels en technische voorschriften op het gebied van bijvoorbeeld verkeersmaatregelen, herstelwerk van verharding of bescherming van groen. Het handboek is van toepassing op alle gevallen waarin de gemeente toestemming heeft verleend voor werkzaamheden die te maken hebben met kabels en leidingen in de openbare ruimte van de gemeente Achtkarspelen.

Schaderegeling

In het verlengde van het handboek is de Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Achtkarspelen opgesteld. Ook dit is een uitwerking van de AVOI, die door het college wordt vastgesteld. Het graven van sleuven voor kabels en leidingen heeft over het algemeen een negatief effect op de openbare ruimte. Na het dichtmaken van de sleuven is de kwaliteit van bestrating en groen vaak verminderd. Dit wordt degeneratie genoemd.

Als compensatie voor de kwaliteitsvermindering, kan door de gemeente per project een degeneratievergoeding bij de netbeheerder in rekening worden gebracht. Met de opbrengst daarvan wordt de openbare ruimte weer hersteld.

De vergoeding is gebaseerd op landelijke richtlijnen van de VNG en alle uitgangspunten, voorwaarden en tarieven zijn in de schaderegeling vastgelegd.

² Niet-openbare netwerken van kabels en leidingen zijn niet vrij toegankelijk voor algemeen gebruik en dienen uitsluitend voor het transport van stoffen, energie of informatie ten behoeve van particulieren of bedrijven. Deze netwerken doorkruisen in sommige gevallen de openbare ruimte, als er bijvoorbeeld een verbinding gelegd wordt tussen twee percelen of panden.

Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen

Het derde document dat door het college vastgesteld wordt, is de Beleidsregel Nadeelcompensatie kabels en leidingen. Dit is een uitwerking van de AVOI en de bestaande Verordening nadeelcompensatie gemeente Achtkarspelen. De beleidsregel richt zich op het vergoeden van financiële schade die netbeheerders oplopen op het moment dat ze noodgedwongen kabels of leidingen moeten verleggen in opdracht van de gemeente. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij reconstructies of rioleringswerkzaamheden. Afhankelijk van de restlevensduur van de kabels of leidingen wordt de netbeheerder dan financieel gecompenseerd. De regels en rekenmethoden zijn vastgelegd in deze beleidsregel.

Huidige status documenten

In de collegevergadering van 25 augustus 2026 is het college akkoord gegaan met de inhoud van de AVOI en heeft deze vrijgegeven voor vaststelling in de raad. Het Handboek Kabels en Leidingen, de Schaderegeling en de Beleidsregel Nadeelcompensatie zijn in dezelfde vergadering door het college vastgesteld, onder voorwaarde dat de AVOI wordt vastgesteld door de raad.

Te berikken effect

Het vaststellen van integrale en uniforme regelgeving moet er voor zorgen dat werkzaamheden aan kabels en leidingennetwerken zo efficiënt mogelijk en met zo min mogelijk overlast kunnen worden uitgevoerd.

Argumenten

- 1.1 Het college heeft inmiddels een besluit genomen over het handboek, de schaderegeling en de compensatieregeling. Deze zijn opgesteld in samenhang met de AVOI. De inwerkingtreding van deze documenten is daarom ook gekoppeld aan de vaststelling van de AVOI. Op die manier wordt op een en hetzelfde moment een compleet en actueel pakket aan regelgeving vastgesteld.
- 2.1 Op basis van artikel 5.4 van de Telecommunicatiewet zijn gemeenten verplicht om een lokale verordening vast te stellen waarin regels vastgelegd zijn voor de aanleg, instandhouding en opruiming van openbare elektronische kabels in openbare grond. Achtkarspelen voldoet daaraan en heeft een Telecomverordening die voor het laatst is aangepast in 2009. Deze is echter niet meer actueel en is alleen van toepassing op telefoon- en datakabels, terwijl het wenselijk is om voor alle kabels en leidingen een verordening te hebben. Met de vaststelling van de nieuwe AVOI wordt dit gerealiseerd.
- 2.2 Met de vaststelling van de AVOI wordt de gewenste uniformiteit bereikt voor handhaving van alle technische, administratieve en veiligheidsbepalingen die de gemeente stelt aan werkzaamheden aan kabel- en leidingennetwerken. De AVOI geldt voor alle openbare netwerken, maar met de verordening kan de gemeente ook sturing geven aan de aanleg van eventuele niet-openbare netwerken in de openbare ruimte.
- 3.1 Met het vaststellen van een AVOI beschikt de gemeente straks over een actuele verordening voor alle kabels en leidingen, waaronder ook telefoon- en datakabels. De bestaande telecomverordening is daarom overbodig op het moment dat de AVOI is vastgesteld en kan op dat moment ingetrokken worden.
- 4.1 In artikel 2:11, derde lid en artikel 5:24, derde lid van de APV wordt op dit moment verwezen naar de Telecommunicatiewet. Artikel 2.11 gaat in op de vergunningsverplichting voor werkzaamheden aan een weg. Artikel 5:24 gaat in op het plaatsen van voorwerpen in of boven openbaar water. Ook hier geldt dat deze

verwijzingen nu alleen van toepassing zijn op telefoon- en datanetwerken. Daarom is het wenselijk om de artikelen te actualiseren en verwijzingen op te nemen naar de nieuwe AVOI. Dit kan bij de eerstvolgende aanpassingsronde van de APV.

Te zijner tijd zal hierover een voorstel aan u worden voorgelegd, samen met andere APV-wijzigingsvoorstellen.

Alternativen

Er is geen directe (wettelijke) verplichting om het voorgestelde pakket aan regelgeving vast te stellen. Het is ook mogelijk om alleen de Telecomverordening te actualiseren, maar de huidige praktijk rond vergunningverlening en uitvoering blijft dan onveranderd. Dit kan in de komende jaren voor problemen en discussie zorgen bij de vergunningverlening, uitvoering en financiële afhandeling van projecten omdat er te weinig (uniform) is vastgelegd. Ook heeft dit als consequentie dat er per project meer afspraken vastgelegd moeten worden. Met het toenemen van het aantal projecten is dit tijdrovend voor de gemeente en niet efficiënt.

Het is in principe ook mogelijk om af te zien van een deel van de documenten en bijvoorbeeld alleen de AVOI of het handboek vast te stellen, maar dat haalt wel het verband uit het totale pakket. Alle documenten zijn optimaal op elkaar afgestemd en dat zorgt ervoor dat de gemeente de regelgeving rond kabels en leidingen de komende jaren over de volle breedte op orde heeft.

Kanttekenings/risiko's

2.1 *Geen*

De AVOI is opgezet vanuit dezelfde insteek als de Telecomverordening, maar is breder toepasbaar. Dit maakt de regelgeving eenduidiger, maar het is ook recenter juridisch getoetst. Ook dit beperkt de risico's bij kabels- en leidingenprojecten voor de gemeente zo veel mogelijk.

3.1 *Geen*

Met het intrekken van de Telecomverordening komt verouderde regelgeving te vervallen.

4.1 *Geen*

Met de tekstuele aanpassing in de APV wordt alleen een correcte verwijzing naar de AVOI ingevoegd.

Finânsjes

- 1.1 Op basis van de door het college vastgestelde Schaderegeling kan de gemeente een schadevergoeding voor degeneratie in rekening brengen bij de netbeheerder. Voor het bepalen van de hoogte van deze vergoeding maakt de gemeente al langere tijd gebruik van eenheidsprijzen in een rekenmodel dat door de VNG is ontwikkeld. Dit rekenmodel is in de praktijk kostendekkend gebleken. Dat wil zeggen dat de ontvangen schadevergoedingen de kosten, die gemaakt worden om de wegen en het groen weer op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen, volledig compenseren.

- 1.2 De Beleidsregel Nadeelcompensatie richt zich op financiële compensatie bij gedwongen verlegging van kabels of leidingen bij gemeentelijke bouwprojecten. Bij deze projecten is er in de voorbereidingsfase nauw overleg met netbeheerders over de verleggingen en dat zorgt ervoor dat de gemeente in een vroeg stadium een kostenraming heeft voor het aanpassen of verleggen van kabels of leidingen. De kosten hiervoor worden vervolgens meegenomen in het totale budget voor de bouwprojecten.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Niet van toepassing.

Kommunikaasje

Niet van toepassing.

Yntegraliteit

De documenten zijn opgesteld in samenwerking met Advies Ingenieursbureau Kapabel. Dit zorgt er voor dat de documenten technisch en juridisch consistent in elkaar zitten, maar ook dat de documenten afgestemd zijn op de lokale situatie in Achtkarspelen. Daarnaast zijn de documenten intern getoetst in het team Sturing, Control & Verantwoording.

Ferfolchtrajekt

Het raadsbesluit wordt gepubliceerd in het gemeenteblad op www.officielebekendmakingen.nl en op de gemeentelijke website. De AVOI en de daarbij horende nadere regelgeving treedt in werking op de dag na de publicatie. De telecomverordening wordt op datzelfde moment ingetrokken.

Buitenpost, 25 augustus 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 25 augustus 2026, punt nr.: 10;

Beslút:

1. kennis te nemen van het collegebesluit in bijlage 1 over de AVOI en de nadere regelgeving in bijlage 4, 5 en 6;
2. de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI), zoals opgenomen in bijlage 2, vast te stellen;
3. de huidige Telecomverordening, zoals opgenomen in bijlage 3, in te trekken. Onder voorwaarde dat de AVOI wordt vastgesteld;
4. in artikel 2:11, derde lid en artikel 5:24, derde lid, van de Algemene plaatselijke verordening Achtkarspelen (APV) voortaan te verwijzen naar de AVOI in plaats van alleen naar de Telecommunicatiewet en de aangepaste verwijzing in de eerstvolgende wijziging van de APV mee te nemen. Onder voorwaarde dat de AVOI wordt vastgesteld.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 8 oktober 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc